

Research Paper**Seroepidemiology of Rubella Among Female Students of Sabzevar University of Medical Sciences in 2014**

Mohammad-Shafi Mojadadi¹, Najmeh Mahmoodabadi², Melika Lal-Kargar³, *Hossein Elyasi⁴

1. Assistant Professor, Department of Immunology, School of Medicine, Sabzevar University of Medical Sciences, Sabzevar, Iran.

2. MSc, Iranian Research Center on Healthy Aging, Sabzevar University of Medical Sciences, Sabzevar, Iran.

3. Instructor, Department of Immunology, School of Medicine, Sabzevar University of Medical Sciences, Sabzevar, Iran.

4. Assistant Professor, Department of Microbiology, School of Medicine, Sabzevar University of Medical Sciences, Sabzevar, Iran.

Citation: Mojadadi MSh, Mahmoodabadi N, Lal-Kargar M, Elyasi H. [Seroepidemiology of Rubella Among Female Students of Sabzevar University of Medical Sciences in 2014 (Persian)]. Journal of Sabzevar University of Medical Sciences. 2017; 23(6): 876-881. <http://dx.doi.org/10.21859/sums-2306876>

doi: <http://dx.doi.org/10.21859/sums-2306876>

Received: 02 Aug. 2016

Accepted: 19 Oct. 2016

ABSTRACT

Backgrounds Despite vaccination, rubella is still considered as a major disease and a threat to global health. According to evidence, approximately 100 000 cases of congenital rubella syndrome (CRS) occur annually in the world. The current study aimed at determining the immune status of rubella among female students of Sabzevar University of Medical Sciences, Sabzevar, Iran.

Methods & Materials In the current cross sectional study, 143 female students filled out the questionnaires focusing demographic and epidemiological properties (residency, history of rubella vaccine, history of rubella infection among him/herself and the family members). Then, after obtaining the informed consent, blood samples were obtained from the students, and anti-rubella IgM and IgG were measured by the enzyme-linked immunosorbent assay (ELISA) method. Data were analyzed by SPSS version 16, using descriptive statistical methods and Chi-square test.

Results According to the results of the current study, 45.8% of the participants were from Sabzevar and the rest were from other cities of Iran; 3% of the students had not received rubella vaccine. Results obtained from ELISA test showed that all serum samples were negative for rubella-specific IgM. Also, 99.3% of the students had acceptable titers (>10 IU/mL) for the rubella-specific IgG.

Conclusion The current study showed that the rubella immune status was quite satisfactory among the female students of Sabzevar University of Medical Sciences.

Keywords:

Seroepidemiological study, Rubella, Immunity, ELISA, IgM, IgG

* Corresponding Author:

Hossein Elyasi, PhD

Address: Department of Microbiology, School of Medicine, Sabzevar University of Medical Sciences, Sabzevar, Iran.

Tel: +98 (51) 44446070

E-mail: helyasi2005@yahoo.com

سرو اپیدمیولوژی سرخجه در دانشجویان دختر دانشگاه علوم پزشکی سبزوار در سال ۱۳۹۳

محمد شفیع مجددی^۱، نجمه محمود آبادی^۲، ملیکا امل کارگر^۳، حسین الیاسی^{*}

- ۱- استادیار، گروه ایمونولوژی، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی سبزوار، سبزوار، ایران.
- ۲- کارشناس ارشد، مرکز تحقیقات سلامت سالمدن، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی سبزوار، سبزوار، ایران.
- ۳- مریم، گروه ایمونولوژی، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی سبزوار، سبزوار، ایران.
- ۴- استادیار، گروه میکروبیولوژی، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی سبزوار، سبزوار، ایران.

حکم

تاریخ دریافت ۱۷ مرداد ۱۳۹۵
تاریخ پذیرش ۲۸ مهر ۱۳۹۵

هدف علی‌غم واکسیناسیون، هنوز هم سرخجه به عنوان یک بیماری مهم و تهدید‌کننده سلامت جهانی، کانون توجه است. بر اساس آمارهای صالانه حدود ۱۰۰ هزار نمونه سلروم سرخجه مادرزادی در جهان اتفاق می‌افتد. هدف این مطالعه برسی وضعیت این دانشجویان دختر دانشگاه علوم پزشکی سبزوار نسبت به بیماری سرخجه بود.

مواد و روش در این مطالعه توصیفی مقطعی، تعداد ۱۴۳ دانشجوی دختر، پرسشنامه‌ای را شامل پرسش‌های جمیعت‌شناختی و همه‌گیر‌شناختی (محل سکونت، سابقه دریافت واکسن سرخجه، سبلقه عفونت سرخجه خود و خانواده) پر کردند. در نهایت پس از دریافت وضایت‌نامه کتبی از دانشجویان خون گیری شد و با استفاده از روش الایزایتیز مادرزادی های IgM و IgG ضدسرخجه لانزاره گیری شد. تعیین موتوری حلول اطلاعات در نرم‌افزار SPSS نسخه ۱۶ و با استفاده از روش‌های آماری توصیفی و همچنین آزمون آماری «مجدلو کای» انجام گرفت.

یافته‌ها ۴۷٪ درصد دانشجویان شرکت کننده در مطالعه سبزواری و بقیه ساکن دیگر شهرهای ایران بودند. براساس اتفاہات، ۳ درصد دانشجویان واکسن سرخجه را دریافت نکرده بودند. نتایج الایزایشن داد تامی نمونه‌های سرمی از نظر M و G اختصاصی ضدسرخجه، منفی بودند. همچنین ۷۳٪ درصد آن‌ها دارای تیتر درخواستی پذیرش (بیشتر از ۱۰ IU/ml) آنتی‌یولای G و M اختصاصی ضدسرخجه بودند.

نتیجه‌گیری نتایج مطالعه مانشان نشان داد که وضعیت این دانشجویان دختر دانشگاه علوم پزشکی سبزوار نسبت به بیماری سرخجه هر وضعیت کاملاً نواعی قرار ندارد.

کلیدواژه‌ها

مطالعه سرو اپیدمیولوژی، سرخجه، مصوبیت، الایزایه IgM، IgG

مقدمه

مهجم‌تر «ستدرم سرخجه مادرزادی» (کری، بیماری‌های قلبی، عقب‌افتدگی ذهنی، عیوب و ناقصی‌های چشمی و دیابت وابسته به انسولین) به دنبال داشته باشد [۱-۴]. در صورت ابتلاء مادر به سرخجه در سه‌ماهه نخست بارداری، خطر ایجاد ستدرم سرخجه مادرزادی تا ۹۰ درصد است [۵].

ویروس رویان از طریق مسیر تنفسی از یک شخص به شخص دیگر منتقل می‌شود. معمولاً عفونت طبیعی با این ویروس یا واکسیناسیون، سبب ایجاد مصنونیت طولانی‌مدت در برابر سرخجه می‌شود. نخستین واکسن سرخجه، در سال ۱۹۶۹ میلادی، تأثیردهی گرفت. در آن زمان در بسیاری از کشورهای هدف از برنامه‌های واکسیناسیون علیه سرخجه این‌گردان خانم‌های در سنین باروری (۱۵ تا ۴۹ ساله) و پیشگیری از ستدرم سرخجه مادرزادی بود [۶].

بعد از این مدت، این مرض در برخی از کشورهای جهانی مانند ایران و ایسلند معرفی شد. این مرض در ایران از سال ۱۹۷۷ میلادی (MMR)، این واکسن در بسیاری از کشورها جایگزین واکسن سرخجه شد و از همان سنین گودگی در جدول واکسیناسیون کشوری قرار

بیماری سرخجه که به آن «سرخک آلمانی» و «سرخک سه‌روزه» نیز گفته می‌شود، نوعی بیماری عفونی است که توسط ویروس رویان از خانواده توکاگوریه ایجاد می‌شود [۱]. نخستین علامت بیماری سرخجه، بروز جوش‌ها در ناحیه صورت و انتشار آن به تن و دیگر اندام‌های بدن است. این جوش‌ها، معمولاً بعد از سه روز ناپدید می‌شوند. سرخجه علاجمی شبیه به آنفلوآنزا مارد تب خفیفه لغاظنویاتی، درد مفاصل، سردرد و التهاب ملتحمه چشم از دیگر علائم بیماری سرخجه هستند [۲].

در گودکان و مردان، سرخجه بیماری خفیفی با علائم بالینی نه‌چندان مهم است، اما در خانم‌های باردار، به علت داشتن اثرات تراویزیک بر جنین، از اهمیت بالینی بسیار زیادی برخوردار است. عفونت سرخجه در سه‌ماهه اول دوره بارداری، می‌تواند عوارض خطرناکی از جمله زایمان زودرس، سقط جنین و از همه

* نویسنده مسئول:
دکتر حسین الیاسی

نشانی: سبزوار، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی سبزوار، دانشگاه پزشکی، گروه ایمونولوژی.
تلفن: ۰۷۰-۰۴۴۴۶-۰۹۸ (۰۵۱)
پست الکترونیکی: helyasi2005@yahoo.com

استفاده از کیت‌الایزا اختراعی (شرکت پیشتاز علم، تهران) و براساس برنام توصیه شده توسعه شرکت سازنده کیت اندازه‌گیری شد. در تفسیر نتایج، مقدار سرمی بیشتر از $10\text{ IU}/\text{ml}$ برای IgG، مثبت و کمتر از آن، منفی در نظر گرفته شد. همچنین مثبت شدن IgM نشان‌دهنده عفونت با ویروس سرخچه بود.

تجزیه و تحلیل اطلاعات در نرم‌افزار SPSS نسخه ۱۶ و با استفاده از روش‌های آماری توصیفی و همچنین آزمون آماری «مجنور کای» انجام گرفت.

یافته‌ها

میانگین سنی دانشجویان شرکت کننده در مطالعه، $23 \pm 20/4$ سال بود. دیگر مشخصات جمعیت شناختی و همه‌گیرشناختی دانشجویان شرکت کننده در مطالعه، در جدول شماره ۱ نشان داده شده است. بر این اساس، $45/8$ درصد آن‌ها سبزواری و بقیه ساکن دیگر شهرهای ایران بودند. بیشتر دانشجویان شرکت کننده در مطالعه مجرد و ساکن مناطقی شهری بودند. براساس اظهارات، تنها ۵ نفر از دانشجویان (نقریباً ۳ درصد آن‌ها) واکسن سرخچه را دریافت نکرده بودند که از این تعداد، پک نفر، سطح سرمی IgG بسیار پایینی ($18/4\text{ IU}/\text{ml}$) داشت و یک نفر نیز سابقه بیماری سرخچه را در اعضای خلواده خود بیان کرده بود و سطح سرمی IgG وی ($155/2\text{ IU}/\text{ml}$) بالاتر از چهار نفر دیگر بود.

در بررسی‌های سروولوژیک که با استفاده از تکنیک الایزا صورت گرفت، مشخص شد تمامی نمونه‌های سرمی از نظر IgM اختراعی ضدسرخچه، منفی بودند به عبارت دیگر، در زمان مطالعه هیچ کدام از دانشجویان، عفونت سرخچه را نداشتند همچنین بعاستثنی یک نمونه، بقیه نمونه‌ها ($97/3$ درصد) دارای تیتر درخور پذیرش (بیشتر از $10\text{ IU}/\text{ml}$) آنتی‌بادی IgG اختراعی ضدسرخچه بودند. تنها دانشجویی هم که نسبت به سرخچه ایمن نبود، ساکن غیر از سبزوار بود که سابقه دریافت واکسن سرخچه را به خاطر نداشت و خود یا خانواده‌اش به بیماری سرخچه مبتلا نشده بودند.

در 75 درصد دانشجویان ساکن شهر و 56 درصد دانشجویان ساکن روستا، تیتر آنتی‌بادی IgG سرخچه کمتر از $100\text{ IU}/\text{ml}$ بود. در مقابل، 25 درصد دانشجویان ساکن شهر و 44 درصد دانشجویان ساکن روستا، تیتر آنتی‌بادی IgG سرخچه بیشتر از $100\text{ IU}/\text{ml}$ داشتند با این حال آزمون آماری «مجنور کای» بین تیتر آنتی‌بادی IgG سرخچه و محل سکونت، ارتباط معنی‌داری را نشان نداد.

بحث

اگرچه با واکسیناسیون علیه سرخچه، در برخی از کشورها مانند

گرفت [۷]. واکسن MMR در ایران، براساس جدیدترین جدول واکسیناسیون کشوری (ویرایش هفتم، ۱۳۸۸) در دو نوبت 12 ماهگی و ۱۸ ماهگی، به کودکان تزریق می‌شود.

اگرچه واکسیناسیون با «ویروس زنده ضعیف‌شده روپلا» توانسته به میزان زیادی از عفونت سرخچه و عارضه مهم آن (سندرم سرخچه مادرزادی) پیشگیری کند، با این حال، هنوز هم به سرخچه پنهانیان یک هاتوزن مهم و تهدیدکننده سلامت جهانی، توجه می‌شود. براساس آمارهای سالانه حدود 100 هزار نمونه سندرم سرخچه مادرزادی در جهان اتفاق می‌افتد [۱]. از این‌رو، توصیه می‌شود خانم‌هایی که در سینین باروری (15 تا ۴۹ سال) قرار دارند و قصد بارداری دارند از نظر ایمنی به سرخچه بررسی شوند تا در صورت این نبودن نسبت به این بیماری، حداقل سه ماه قبل از بارداری، واکسن سرخچه را دریافت کنند. در کشور مل می‌بسته به مکان و زمان مطالعه، مصنوبت 76 تا 100 درصدی دختران ایرانی نسبت به بیماری سرخچه، گزارش شده است [۸-۱۲].

بنابراین با توجه به متغیری‌بودن وضعیت مصنوبت نسبت به بیماری سرخچه در مناطق مختلف ایران و همچنین با توجه به عوارض خطرناک عفونت سرخچه در دوره بارداری، هدف از انجام این مطالعه بررسی سروابهدهمیولوژی سرخچه در دانشجویان دختر دانشگاه علوم پزشکی سبزوار بود. تعیین سطح ایمنی نسبت به بیماری سرخچه در جمیعت مطالعه‌شده، علاوه بر اینکه می‌تواند منعکس کننده کارایی واکسیناسیون گذشته باشد، برای آن‌هایی که مطابق استانداردها، نسبت به این بیماری ایمنی ندارند فرستی را فراهم می‌آورد تا با واکسیناسیون بدموع، از خطر ایجاد سندرم سرخچه مادرزادی در آینده پیشگیری گردد.

مواد و روش‌ها

این مطالعه از نوع توصیفی مقطعی و دارای کد اخلاق به شماره medstab.Rec.92.40 از «کمیته اخلاق دانشگاه علوم پزشکی سبزوار» بود. برای انجام مطالعه، پس از فراغول در سطح دانشگاه، از تعداد 143 دانشجوی دختری که تمایل به شرکت در مطالعه داشتند، ثبت‌نام به عمل آمد. سپس دانشجویان درباره اهمیت انجام آزمایش سرخچه و عوارض خطرناکی که عفونت احتمالی سرخچه در دوره بارداری، می‌تواند بدنیان داشته باشد، آشنا شوند. در ادامه از آن‌ها خواسته شد پرسش‌نامه‌ای را شامل سوالات جمیعت‌شناختی و همه‌گیرشناختی (محل سکونت، سابقه دریافت واکسن سرخچه، سابقه عفونت سرخچه خود و خانواده) پر کنند. در پایان، پس از اخذ رضایت‌نامه کتبی، مقدار دو میلی لیتر خون از هر کدام از دانشجویان گرفته شد و پس از جدا کردن سرم، نمونه‌های سرم تا انجام آزمایش الایزا، برای اندازه‌گیری آنتی‌بادی‌های IgM و IgG ضدسرخچه، در فریزر -20°C درجه سانتی گراد نگهداری شد.

غلظت سرمی آنتی‌بادی‌های IgM و IgG ضدسرخچه، با

جدول ۱. مشخصات جمعیت شناختی و همه‌گیر شناختی دانشجویان شرکت‌گننده در مطالعه سروابدیمیولوژی سرخجه

مشخصه فرعی (درصد)		
۷۳/۲	مجبد	وضعیت ناصل
۲۶/۸	متاصل	
۸۹/۱	شهر	محل سکونت
۱۰/۹	روستا	
۴۵/۸	سبزواری	وضعیت بومی
۵۴/۲	دیگر شهرها	
۲۵	به	سابقه دریافت واکسن سرخجه
۲۷/۲	خیر	
۴۱/۸	به خاطر نارام	
۲/۵	به	سابقه ابتلاء به بیماری سرخجه
۶۵/۶	خیر	
۳۱/۸	به خاطر نارام	
۳/۸	به	سابقه بیماری سرخجه در اعضای خالواده
۸۶/۶	خیر	
۳۷/۶	به خاطر نارام	

نتایج مطالعه

نظر آنتی‌بادی IgM، منفی بودند. در ایران در آذر ۱۳۸۲، طرح کشوری واکسیناسیون سرخجه و سرخک با هدف ریشه‌کنی سرخجه مادرزادی و سرخک، در میان جمعیت ۵ تا ۲۵ ساله کشور به مهاجر از آمد. در مطالعاتی که سال‌های بعد از اجرای طرح پادشاهی با هدف بررسی وضعیت ایمنی دختران و زنان سنتین پاروری نسبت به بیماری سرخجه صورت گرفته، نتایج رضایت‌بخشی اعلام شده است. به عنوان مثال، غفوریان و همکاران مصنوبیت ۹۲ درصدی را برای زنان و دختران اهوازی [۱۴]، ضیائی مصنوبیت ۹۴ درصدی را برای زنان و دختران کازرونی [۱۵]، حاتمی و همکاران مصنوبیت ۹۹/۳ درصدی را برای زنان و دختران کرمانشاهی [۱۶]، محمودی و همکاران مصنوبیت ۸۹/۵ درصدی برای زنان و دختران مشهدی [۱۷] و خاکی و همکاران مصنوبیت ۹۰ درصدی را برای زنان و دختران لرستانی [۱۲] گزارش کردند.

در توافق با گزارش‌های گفته شده، نتایج مطالعه ما نیز بیانگر وضعیت ایمنی رضایت‌بخش دانشجویان دختر دانشگاه علوم پزشکی سبزوار نسبت به بیماری سرخجه است؛ به طوری که ۹۹/۳ درصد جمعیت مطالعه‌شده نسبت به بیماری سرخجه، ایمن بودند. در مطالعه‌ای که توسط شیرزاده و همکاران با هدف بررسی

امریکا، بیماری سرخجه به کلی ریشه کن شده است، بالین حال، هنوز هم برای خیلی از کشورها، از جمله کشورهای توسعه‌نمایافته یا در حال توسعه، بیماری سرخجه و به خصوص سرخجه مادرزادی، به عنوان یک محفل پهنایی مطرح است؛ از این‌رو انجام آزمایشات سروولوژیکی در فواصل زمانی مختلف، به خصوص روی جمعیت زنان در سنین باروری، به منظور بررسی وضعیت ایمنی این افراد نسبت به بیماری سرخجه اهمیت فراوانی دارد.

در این مطالعه، وضعیت ایمنی دانشجویان دختر دانشگاه علوم پزشکی سبزوار نسبت به بیماری سرخجه ارزیابی شد. بدین منظور، با استفاده از تکنیک الیزاتیتر سرمی آنتی‌بادی‌های IgM و IgG اختصاصی سرخجه اندلازه گیری شد. نتایج مطالعه ما درای تیتر در خور پذیرشی (پیشرت از ۱۰ IU/ml) از آنتی‌بادی IgG بوده و در نتیجه در برآورده بیماری سرخجه، ایمن هستند. در این مطالعه، تنها یک نفر از دانشجویان، دارای تیتر IgG کمتر از ۱۰ IU/ml بود و در نتیجه در برآورده بیماری سرخجه، ایمن نبود. همچنین هیچ گدام از دانشجویان مطالعه‌شده، در زمان انجام این طرح، عفونت سرخجه را نداشتند؛ زیرا همه نمونه‌های سرمی، از

References

- [1] Lambert N, Strebel P, Orenstein W, Icenogle J, Poland GA. Rubella. *Lancet*. 2015; 385(9984):2297-307. doi: 10.1016/s0140-6736(14)60539-0
- [2] Edlich RF, Winters KL, Long III WB, Gubler KD. Rubella and congenital rubella (German Measles). *Journal of Long-Term Effects of Medical Implants*. 2005; 15(3):319-28. doi: 10.1615/jlongtermeffmedimplants.v15.i3.80
- [3] Atreya CD, Mohan KV, Kulkarni S. Rubella virus and birth defects: Molecular insights into the viral teratogenesis at the cellular level. *Birth Defects Research Part A: Clinical and Molecular Teratology*. 2004; 70(7):431-7. doi: 10.1002/bdra.20045
- [4] De Santis M, Cavaliere A, Straface G, Caruso A. Rubella infection in pregnancy. *Reproductive Toxicology*. 2006; 21(4):390-8. doi: 10.1016/j.reprotox.2005.01.014
- [5] Sasmaz T, Kurt AO, Ozturk C, Bugdayci R, Oner S. Rubella seroprevalence in women in the reproductive period, Mersin, Turkey. *Vaccine*. 2007; 25(5):912-7. doi: 10.1016/j.vaccine.2006.09.033
- [6] Dudgeon JA. Selective Immunization: Protection of the Individual. *Clinical Infectious Diseases*. 1985; 7(Suppl 1):185-190. doi: 10.1093/clinids/7.supplement_1.s185
- [7] Plotkin SA. Rubella eradication. *Vaccine*. 2001; 19(25-26):3311-9. doi: 10.1016/s0264-410x(01)00073-1
- [8] Vameghi R, Fatemi H. [Evaluation of antibody against rubella in high school girls of Tehran in 1998 (Persian)]. *Hakim*. 2000; 3(2):155-60.
- [9] Shamsi A, Afshar L, Mosavat A, Zaynaddini A, Sheykhanloli M. [Evaluation of IgG antibody and frequency of immune people against rubella in 14-18-year-old girls in city of Rafsanjan (Persian)]. *Journal of Rafsanjan University of Medical Sciences*. 2003; 1(2):108-12.
- [10] Babamahmoudi F. [Antibody titer against rubella in girls of Ghaemshahr high schools (Persian)]. *Journal of Mazandaran University of Medical Sciences*. 1998; 12(36):59-65.
- [11] Davoodian P, Mahoori K, Jahromi A. [Prevalence of antibody against rubella among women of childbearing age in Bandar Abbas (Persian)]. *Journal of Hormozgan University of Medical Sciences*. 2004; 7(2):80-83. (Persian)
- [12] Hatami H, Firooz F. [Seroepidemiology of rubella in Kerman-shahian girls in pre-nuptial in 1998 (Persian)]. *Iranian Journal of Clinical Infectious Diseases*. 2003; 7(16):65-71.
- [13] Ghazavi A, Khaki M, Mosakhani N. [Seroepidemiology of rubella in students of Arak University of Medical Sciences, Three years after national vaccination program (Persian)]. *Medical Laboratory Journal*. 2009; 3(1):40-44.
- [14] Ghafourian Boroujerdnia M, Mohammad Ghafari R, Khodadady A. [Seroepidemiology of rubella among pregnant women in Ahwaz, Iran (Persian)]. *Jundishapur Scientific Medical Journal*. 2004; 38:1-8.
- [15] Ziae S. [The immunity of reproductive ages women to rubella virus infection in Kazeroon, 2000-2001 (Persian)]. *Jundishapur Scientific Medical Journal*. 2004; 39:1-7.
- [16] Hatami H, Mansouri F, Mehrabi Y, Namdari H. [Seroepidemiological study & vaccine efficacy of rubella in girls at marriage]. Ker-

سروایدیمیولوژی سرخجه در دختران در شرف ازدواج شهرستان سبزوار، در سال ۷۹-۸۰ انجام شده است، میزان مصونیت نسبت به سرخجه در جمعیت مطالعه شده، ۹۲/۵ درصد گزارش شده است [۱۸]. از آنچاکه در مطالعه ما ۴۵/۸ درصد دانشجویان (۶۵ نفر)، سبزواری بودند (جدول شماره ۱) و همگی هم نسبت به سرخجه ایمن بودند، به احتمال زیاد می توان چنین نتیجه گیری کرد که با انجام طرح کشوری واکسیناسیون سرخجه و سرخک در سال ۸۲، وضعیت ایمنی نسبت به سرخجه در شهر سبزوار، بهبود در خور ملاحظه ای گرده است. با این حال، با توجه به حجم کم نمونه و نوع جمعیت مطالعه شده ممکن است نتایج تحقیقات پیشتری در این زمینه پیشنهاد می شود.

بهطور خلاصه، نتایج مطالعه ما نشان می دهد که وضعیت ایمنی دانشجویان دختر دانشگاه علوم پزشکی سبزوار نسبت به بیماری سرخجه، در وضعیت مطالوبی قرار دارد، بهطوری که ۹۹/۳ درصد آن ها در برابر بیماری سرخجه ایمن هستند.

تشکر و قدردانی

این مقاله، حاصل طرح پژوهشی مصوب شورای پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی سبزوار به شماره ۱۲۲/۹۳۴۶/پ ۵ است. نویسندها مقاله بدینوسیله از معاونت محترم تحقیقات و فناوری دانشگاه علوم پزشکی سبزوار به خاطر تأمین هزینه های مالی این طرح، تشکر و قدردانی می کنند.

manshah, Iran, 2006 (Persian)]. Journal of Ardabil University of Medical Sciences. 2010; 9(4):283-241.

[17] Mahmoudi M, Vahedi E. [Comparison of Immunity against Rubella before and after measles-rubella vaccination in 15-23 year-old Women (Persian)]. Medical Journal of Mashhad University of Medical Sciences. 2007; 96(50): 177-86.

[18] Shirzadeh E, Golmohammadi R, Khasheei R. [Seroepidemiology of anti-rubella virus in pre-marriage girls of Sabzevar, Iran by elisa method (Persian)]. Journal of Sabzevar University of Medical Sciences. 2005; 12(2):20-25